

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Alina Szymanowska

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2023 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Funduszu Wierzytelności Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W. (poprzednio (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W.)

przeciwko M. B. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 30 czerwca 2023 roku

sygn. akt I C 202/23

1. zmienia zaskarżony wyrok i nadaje mu brzmienie:

I. powództwo oddala;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1817 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej kwotę 235 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia o kosztach procesu do dnia zapłaty.

Alina Szymanowska

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 10 października 2022 r. powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. domagał się zasądzenia od pozwanego M. B. (2) kwoty 6115,71 zł wraz z odsetkami. Powód wniósł również o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że podstawę roszczenia stanowi umowa pożyczki zawarta w dniu 6 czerwca 2018 r. nr (...) pomiędzy (...) SA a pozwanym. Zgodnie z ww. umową pozwany miał zapłacić pierwotnemu wierzycielowi 12 863,20 zł.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Rejonowy w wyroku z dnia 30 czerwca 2023 r.:

- w punkcie I. zasądził od pozwanego na rzecz powoda 664,35 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 28 lipca 2022 r. do dnia zapłaty;
- w punkcie II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
- w punkcie III. kosztami procesu obciążył strony stosunkowo uznając, że powód wygrał sprawę w 11% zaś pozwany w 89% i zasądził od powoda na rzecz pozwanego 1373,26 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od uprawomocnienia się wyroku.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły ustalenia faktyczne i rozważania prawne przytoczone w uzasadnieniu wyroku (k 128- 133 akt).

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany, zaskarżając orzeczenie w części tj. co do punktu I i co do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie III.

Apelujący zarzucił naruszenie prawa procesowego art. 227 k.p.c. w zw. z art. 229 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez ustalenie, że pozwany wpłacił na rzecz wierzyciela kwotę 6115,71 zł podczas gdy faktycznie wpłacił kwotę 8 309,44 zł, co skutkowało zasądzeniem na rzecz powoda kwoty 664,35 zł zamiast oddalenie powództwa w całości.

Wobec powyższego apelujący wniósł o oddalenie powództwa w całości i zmianę punktu III wyroku poprzez obciążenie kosztami postępowania w całości powoda i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Nadto pozwany domagał się zasądzenie od powoda kosztów procesu w postępowaniu przed sądem odwoławczym, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Powód nie złożył odpowiedzi na apelację, w piśmie z dnia 13 września 2023 r. pełnomocnik powoda poinformował o zmianie nazwy powoda wynikającej ze zmiany art. 183 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami, co zostało uwzględnione przez Sąd odwoławczy i znalazło odzwierciedlenie w części wstępnej wyroku Sądu Okręgowego z dnia 30 listopada 2023 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy i przyjmuje je za własne. Na aprobatę zasługują również poczynione przez Sąd I instancji rozważania prawne.

Niniejsza sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, zgodnie zatem z treścią art. 505¹³ § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłową ocenę dowodów zgromadzonych w toku postępowania. Nadto wbrew twierdzeniom apelującego Sąd Rejonowy ostatecznie należycie ustalił, że pozwany M. B. (1) do chwili orzekania przez Sąd uiszczył na rzecz wierzyciela kwotę 8 309,24 zł. Zarzut naruszenia prawa procesowego art. 227 k.p.c. w zw. z art. 229 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez ustalenie, że pozwany wpłacił na rzecz wierzyciela kwotę 6115,71 zł podczas gdy faktycznie wpłacił kwotę 8 309,44 zł nie jest zatem zasadny.

M. B. (2) zawarł w dniu 6 czerwca 2018 r. z (...) S.A. umowę pożyczki. Pożyczkę spłacał uiszczając na rzecz (...) S.A. do 6 grudnia 2019 r., wpłacając łącznie 8309,24 zł (bezsporne).

Sąd doszedł do przekonania, iż umowa pożyczki została skutecznie zawarta. Analiza całości materiału dowodowego, jak i okoliczności przytoczone przez strony, doprowadziły Sąd do przekonania, że pozwanego łączyła umowa, która została wykonana przez pożyczkodawcę, a pozwany nie dokonał jej spłaty w całości. Takie rozumowanie było spowodowane błędem istniejącym w chwili wyrokowania co do wysokości kwoty spłaconej przez pozwanego i ustalonej przez sąd ostatecznie na 8 309,24 zł.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że omyłkowo ustalił w dacie wyrokowania inną kwotę dokonanej spłaty. Błąd rachunkowy spowodował ustalenie, że wierzytelność została spłacona w niższej wysokości, tj. w kwocie 6115,71 zł. Dlatego, odnosząc się do roszczenia powoda w zakresie jego wysokości, Sąd uznał, że w tym względzie jego żądanie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Nadto Sąd Rejonowy wskazał, że analizowana umowa pożyczki jest ważna w odniesieniu do kwoty pożyczonego kapitału wraz z odsetkami, których wysokość wynika jednoznacznie z treści dokumentów załączonych do pozwu i pozostaje jednocześnie w zgodzie z treścią art. 359 § 2 k.c. Jednocześnie jednak, zdaniem Sądu, zadłużenie pozwanego w zakresie prowizji oraz opłaty za plan komfort jest niezasadne, gdyż postanowienie umowne zobowiązujące pozwanego do zapłaty ww. kwot są abuzywne i jako takie nie są dla pozwanego wiążące (art. 385¹ § 1 k.c.).

Należy podzielić stanowisko, że wprowadzenie do ustawy o kredycie konsumenckim konstrukcji pozaodsetkowych kosztów kredytu nie wyłącza możliwości badania, czy zapisy umowne przewidujące tego rodzaju koszty nie stanowią niedozwolonych klauzul umownych. Mogą one zostać uznane za klauzule abuzywne.

Należy również podzielić argumentację Sądu Rejonowego, że postanowienie umowy, które zobowiązywało pozwanego do zapłaty 4104,10 zł tytułem prowizji oraz 1759,10 zł za plan komfort należało uznać za abuzywne - naruszające dobre obyczaje i interes konsumenta. Prowizja ani plan komfort nie stanowią świadczenia głównego w przypadku umowy pożyczki i podlegają ocenie według wskazanych przez Sąd kryteriów. Ponowne przytoczenie argumentacji prawnej, która legła u podstaw zaskarżonego rozstrzygnięcia nie jest konieczne.

Z uwagi na błąd rachunkowy Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda wyłącznie kwotę 664,35 zł wskazując, że stanowi ona różnicę między sumą wypłaconego kapitału i należnych z tytułu umowy odsetek a sumą wpłat dokonanych przez pozwanego na rzecz powoda. W pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił jako niezasadne, o czym orzekł w punkcie II wyroku.

Skoro zgodnie z rozważaniami poczynionymi przez Sąd Rejonowy pozwany był zobowiązany do zapłaty na rzecz pożyczkodawcy jedynie kapitału (7000 zł) i odsetek od wypłaconej kwoty pożyczki (w umowie określono je na 1380,33 zł, przy czym obliczone zostały od kapitału w kwocie 12863,20 zł). Odsetki umowne obliczone od kapitału pożyczki w kwocie 7000 zł wynoszą natomiast 752,35 zł (kalkulator G.). Zważywszy na błąd w wyliczeniu przywołany w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, wobec żądania zapłaty przez powoda kwoty 6115,71 zł (w tym należność główna w wysokości 5669,60 zł oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 446,11 zł) oraz wobec zapłaty przez pozwanego przed wniesieniem pozwu kwoty 8 308,83 zł, nie zachodziły podstawy do uwzględnienia powództwa choćby w części.

Apelacja wniesiona przez pozwanego okazała się zatem zasadna i doprowadziła do zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zakresie punktu I i III. Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w części i orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. i art. 98 § 1¹ k.p.c. Wobec oddalenia powództwa w całości konieczna była zmiana orzeczenia o kosztach procesu zawartego w punkcie III i orzeczenie o kosztach postępowania przed Sądem I instancji na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. i na podstawie § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i zasądzenie tych kosztów od powoda na rzecz pozwanego. Zasądzeniu od powoda na rzecz pozwanego podlegała kwota 1817 zł obejmująca koszty zastępstwa procesowego o opłatę skarbową od pełnomocnictwa wraz ze stosownymi odsetkami.

O kosztach postępowania wywołanego apelacją pozwanego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. oraz na podstawie § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust.1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i zasądzone od powoda na rzecz pozwanego kwotę 235 zł w tym: 100 zł uiszczone tytułem opłaty od apelacji i 135 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej wraz z ustawowymi odsetkami.

Alina Szymanowska